

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 80 cr. de fiacare publicare.

Nr. 22.

Brasiovu 30|18 Martiu

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Revista dlurnalistica.

Brasiovu 28 Martiu.

Nici o crise n'a fostu fara planuri si nici unu planu politicescu n'a fostu coptu pentru consistintia, decatu celu ce e desemnatu pe baierile animei poporului. Unu Domnitoriu, care p6rta in anim'a sa prosperarea, glori'a si inaltierea natiunei sale, siede pe tronu de diamantu si uneltirile dusmane mai vertosu lu inaltia. —

Amu datu de una corespondintia din capitala Romaniei in „Sieb. Blätter“ din Sibiu din 26 Martiu, care descrie cu cele mai negre colori situatiunea Romaniei. — „S. Bl.“ dice, ca corespondinti'a ei veni dela unu astfelu de barbatu din Bucuresti, care, dupa pusetiunea ce ocupa are cea mai acurata cunosciintia despre machinatiunile si intrigele, ce domina acolo; si asia da fara reserva publicarei scris6rea primita, lasandu la v6i'a publicului cetitoriu, c6 se judece, deca pentru celu mai de apr6pe viitoriu alu Romaniei nu suntu de temutu consecintiile cele mai funeste. Nu ne place a relata de reu, dar' pentru a fer6 reulu ne tinenam de datoria a descoperi cele ce se tiesu 6r' in fabricile dusmaniloru nationali. Dar' se vedemu corespondinti'a:

„Starea lucrurilor de aici, dice coresp., devine totu mai nesigura -si mai precaria. Ministeriulu n'are nici o partita seri6sa in dreptulu seu. Sierurile opozitiunei se intarescu vediendu cu ochii si esu la lumina fenomene de acele, cari totud6un'a in ti6ra ac6sta au fostu preludii de resturnaturi afundu taiat6rie. Poporulu tieranu se prelucra in sensu decisu antidinasticu si se tiene de bunulu tonu alu unui patriotu a conlucr6 la alungarea din ti6ra a tuturoru nemtilor. Principele primesce pe cale extraordinaria scrisori amenintat6rie si provocari categorice, c6 se paras6ca ti6r'a si se se reint6rca in patri'a sa. Inainte cu cateva dile se afl6 afisiata o f6ia gigantica pe paretii palatului, pe care se cetea numai cuvintele: „Cas'a e de datu cu (chiria) naiemiu din 20 Aprile incolo.“ Deman6ti'a oserb6 unu oficiariu de ordonantia acestu placatu, lu lu6 diosu si grabi cu elu la principele Carolu. Esta se conteni si scrise cu man'a sa propria romanesce de desuptu: „Inse nici odata de catra vreunu romanu.“ F6iea cercul6 apoi in cercurile curtii si se vorbi multu de ea si cu multu umoru.“

„Credu, ca in cuvintele princiaru diace una seriositate amara a nu abdice de v6ia buna la peleri'a de ospodaru. Rosii, cari cu pumnariulu in mana silira pe Cuza celu recerutu se abdice, probalminte au in cugetu una asemene scena in contra lui Hohenzollern. Nu e nici o indoi6la, ca unu asemene evenimentu 6r' s'ar aplauda c6 in 1865 (?).“

„Tenerulu principe n'a sciutu a se face placutu la nici una clase a poporimei si prin debilitatea sa a compromitatu adese destulu de tare ti6r'a. T6te nuantiele partitelor au fostu la carma si nici una n'a aflatu in palatu sprijinu seriosu. Brateanu era singuru domnitoriu, dar' nici odata nu primf laudatoriulu principelui, care adese, chiaru si facia cu reprezentantii straini desaprob6, ceea ce facia cu ministrulu seu aprob6 prin tacere. Cogalniceanu oper6 tocma in contra dinastiei Hohenzollern si

Ghica e una nulla, inaintea careia principele nu pune unimea sa.“

„T6te branchele administratiunei, ale justitiei s. c. l. suntu cu totulu corupte prin m6ne venabili si conjurate. Datoriele cresc c6 buretii din pamentu, fara c6 funtanele de venituri se se inmultiesca. Partitele vedu, ca principele ar' fi la loculu seu celu multu numai in Angli'a, unde suveranii domnescu, dar' nu gubern6za, dar' nu intr'o ti6ra atatu de subminata, unde numai mane tari ar' fi in stare a gubern6 navea statului. 6menii se afla resoluti orce ii ar' intempina si nici unu evenimentu nu mai p6te fi supriinditoriu, fia elu de natura orcatu de revolutionaria.“

Acesta e cuprinsulu celu mohoritu alu strainului corespondente, care se vede, ca tientesce la unu planu cu totulu exoticu esteri6re, pentruca nici intre partitele politice ale Romaniei nici intre paretii palatului ei nu -si afla complacerea, prin urmare ar' dor6 o metamorfosare a Romaniei intr'o topit6ria, din care se 6sa deodata impintenata. Noi citiramu cu atentiune diurnalele din Romani'a, si potemu dice, ca nemultumirea ce domina intre partite in Romani'a, are unu singuru isvoru, care e calcarea constitutiunei prin abusuri antidemocratice si antinationali si relele, ce se nascu apoi din aceste abusuri. Inse din afara se tiesu intrigele, — cari au de scopu a impedece orce desvoltare a natiunei romane — pentruc6 se nu le vina imposibile vreo anec sare. —

— Unu coresp. alu diurnalului „Column'a lui Traianu“, Parisu 6 Martiu descopere, ca diurnalele din Franci'a anume „L'Avenir Nationale“ inca vorbescu de cele, ce descoperi coresp. de susu; dar' apoi totu acelu coresp. din Parisu cu datu 11 Martiu descopere din „Viitoriulu“, diuariu de Berlinu, ca ducele de Mecklenburg-Schwerin merge la Vien'a cu misiunea de conciliatoru intre Austri'a si Prusi'a, adaugundu, ca Bismark e dispusu a face concesiuni Austriei, cedendu chiaru partea de diosu a Dunarei(?). — Va se dica, ca se face scomotu de detronarea principelui, pentruc6 apoi pe suptu mana, in casu de turburarea pacii in Romani'a, — ziderita in adinsu prin 6meni cumparati, — se i se conc6da restabilirea ordinei. —

Altfeliu ne inform6za inse „Gazet'a Sateloru“ din Bucuresti despre nemultiamirile din Romani'a; ea c6 reprezentant'a poporului tieranu vorbesce, dupa une preludii asia:

„Caus'a nemultiamirei nu este, deci, Domnulu strainu, dupa cum reu facu unii cari dau a intielege ac6st'a si cari lovescu directu s'au piediesu in pers6n'a Mariei Sale. Caus'a st6 in noi, adica in 6menii nostri de statu, in barbatii nostri politici, cari n'au cautatu c6 odata cu Domnulu strainu se faca a domni in ti6ra domnirea regimului de guvernamentu constitutionale.“

La inceputulu domniei straine, ce e dreptulu, indatu dupa promulgarea constitutiunei din Iuniu 1866, Mari'a Sa Carolu I. a aratatu vointi'a sa de a se aplic6 regimele constitutionale in t6ta curati'a lui, adresandu primului seu ministru d. Ion Ghica, scris6ri'a acea memorabile, prin care cerea c6 se se faca alegerile, cele de antaiu sub constitutiune, in t6ta libertatea si fara nici unu feliu de inriurire administrativu. Inceputulu s'a facutu bine; dara dupa acea n'a fostu statornici'a la 6meni nostri de statu. Ei s'a abatutu in practica dela regimele curatu constitutionale.

Acum suntemu esiti afara de t6ta r6ndu6l'a constitutionale. Ce este de facutu? Se intr6ba fiacare. Noi respundemu mai cu totii cati tinenemu din t6ta anim'a la ordinea stabilita, respundemu, ca trebuie se se apuce 6rasi lucrulu din capetu, de acolo de unde amu sclintit'o, adica: se se intrebe inca odata alegatorii, suverani ai tierei, si se las6 t6 ei singuri se respunda fara de nici o influintia morala s6u materiala; ca-ci amend6ue corumpu si strica la obarsia lui sistemulu de guvernamentu constitutionale. Se se las6 anume c6 satenii se-si tramita ei singuri din sinulu loru deputati, fara c6 se mai cuteze cineva prin influentie morale s6u materiale c6 se usurpe dreptulu loru. Si atunci, de bun'a s6ma, ceea ce se va face va fi bine facutu, si t6ta lumea se va supune fara a av6 dreptu a se mai plange; fiinduca deputatii tuturoru mareloru interesuri voru lu6 parte la cea ce se face. Se se inc6pa, intr'unu cuventu, punerea in lucrare cu sinceritate a sistemulu de guvernamentu constitutionale.

Nu mai este ast6di vorb'a de schimbarea Domniei; ca-ci domni'a este asediata asia cum amu dorit'o, ci de a se inlatur6 dela putere acei, cari compromitu Domni'a, falsificandu sistemulu de guvernamentu constitutionale, lucrandu adica in contra vointiei tierei solemnulu si liberu esprimata in faci'a lunei de c6tra adun6rite mame din 1857.“

Unu corespondinte alu nostru ne descoperise de multisioru cam totu aceste dorintie, deci se potu lesne combin6 lucrurile asia, cum potu ele multiumi pe t6ta natiunea; dar' nu pe partite singurite. Barbatii activi, capabili si cu mare zelu nationale, fara respectu la partite, in fruntea tierei, si ti6r'a va prospera. —

„Corresp. Slave“ report6za din Serbi'a, ca guvernulu Serbiei a protestatu energicu in contra tragerei calei ferate prin Bosni'a, lasandu de o lature comunicatiunea Serbiei cu Europ'a, ceea ce ar' espune independenti'a Serbiei, de aceea va recurge la puterile garante si nu va lasa nici decum ac6sta umilire. Asia vorbesce si Munt6negru facia cu Turci'a. —

Beust in „Monitoriulu“ Franciei.

„Monitoriulu“ Franciei gratul6za salutandu pe c. Beust, ca s'a lepadatu de tactic'a cea vechia a lui Metternich si Schwarzenberg si a recunoscutu, ca e necesariu a multumi pretensiunile tuturoru nationalitatiloru din Austri'a in asemenea chipu, facundule t6te sacrificiale, ce se potu invoii cu unitatea imperiului. „Mon.“ -si mai arata dorinti'a, c6 contelui Beust se nu i se prepare de nici o parte dificultati si confusiuni. — Se asteptamu pucinu. —

Blasiu 18 Martiu 1870.

Domnule Redactoru!

Ve rogu se binevoiti a d6 locu in prea stim. dv6stra f6ia listei p. t. dd. contribuenti la balulu reuniunei filiale a femeiloru rom., t6nutu in 23 Ianuariu a. c. in Blasiu.

P. st. contribuenti dupa ordinea contribuirei suntu:

An'a Uber invetiator6sa fetitiiloru 1 fl., Carl B6hm control. 1 fl., Mihaile Tipografu jude opid. 2 fl., I. Rodioru cet. 2 fl., Balogh neg. 2 fl., Petru Gram'a cet. 2 fl., Carl Hann parochu ev. in Ciapu 5 fl., Martinu Simonis par. ev. in Manarada

2 fl., Ign. Hofbauer grad. in Manarade 2 fl., Carl Benedek medicu 2 fl., Sam. Molnár jude proc. 2 fl., Bas. Cabori cet. 1 fl., Andr. Rauch archit. 2 fl., Stefanu Iclodianu cet. 2 fl., Daniel Ödön neg. 2 fl., Isid. Corvinu cet. 2 fl., Ioane Rusanu propr. in Manarade 2 fl., Tr. Giulanu capel. 2 fl., Ioane Fekete-Negrutiu canon. 2 fl., Ioane Popescu protop. Mediasiu 1 fl., Ionasiu prof. 1 fl., Iosifu Speil prof. 2 fl., Ioane Crisanu teol. 1 fl., Basil. Fagarasianu tiporf. 1 fl., P. Marinu prof. 2 fl., I. Schiller 2 fl., G. Gram'a cet. 2 fl., G. Munteanu prof. 1 fl., P. Solomonu prof. 1 fl., Daniel Mihály neg. 1 fl., Pongráz Georg. neg. 1 fl., Beniam. Popu prof. 1 fl., Aug. Mozes protop. ref. 2 fl., B. Crisanu 2 fl., Ales. Bugneru tipogr. 2 fl., Beniam. Fülep neg. 2 fl., Josef Drotlef croit. 2 fl., A. Gruitia mesariu 2 fl., Nic. Moldovanu asesore 3 fl., G. Bresztowski perceptore 1 fl., Ferdin. Loibel 1 fl., I. Orianu cet. 2 fl., Ios. Popescu teol. abs. 1 fl., Georg. Ratiu prof. 2 fl., Ladislau Popu magistru de posta 2 fl., An'a Scurtu ved. 2 fl., Aug. Strajanu cet. 1 fl., Carl Schieszal apotec. 2 fl., Nic. Solomonu prof. 2 fl., B. Bugneru mesariu 2 fl., Teod. Both teol. 1 fl., Basiliu Turcu 1 fl., Sim. Mendel propr. 2 fl., Tomandel respicente 1 fl., Leon Mendel propr. 1 fl., Hermann Lövy 1 fl., Al. Velicanu pantof. 1 fl., Ioane Santu cancelistu 1 fl., Simeone Mateiu not. consist. 1 fl., Stef. Campianu v.-notariu cons. 1 fl., Isid. Albini prov. metr. 1 fl., Basiliu Vancea 2 fl., Szilágyi Josef bucat. 1 fl., A. Petruți'a not. com. in Ciufudu 1 fl., Horváth Ant. com. 1 fl., Pap Zach. comis. 1 fl., Leope Hart 1 fl., D. Bretter arend. 1 fl., Salomon Sinberger negot. 5 fl., I. Balintu prof. de teol. 2 fl., Dion. Rusu cet. 1 fl., Teod. Deacu v.-rectore 1 fl., Al. Albini parochu in Ciufudu 1 fl., I. Marculetiu prof. 1 fl., B. Ratiu prof. 1 fl., B. Puianu inspect. de pad. 2 fl., Al. Blasianu prof. 1 fl., Carl Reichenberger medicu 1 fl., Sim. Balintu protop. Bistrei 2 fl., Cecili'a Hocmanu n. Mihali din Rosi'a m. 2 fl., Corneli'a Tataru n. Mihali din Rosi'a m. 1 fl., Gabriele Popu prof. de teol. 1 fl., Nicolau Mateiu parochu in Baiti'a 2 fl., D. Ioane Ratiu prof. de teol. 1 fl., Georgiu Popu propriet. 2 fl., Gregoriu Chifa capel. in Clusiu 1 fl., Nic. Popu parochu in Fenesiu 1 fl., Clemente Papiu administr. protop. a Albei Iulie 2 fl., Demetriu Vulcanu cet. in Alb'a Iulia 1 fl., Paulu Bogdanu par. in Kisfalau 2 fl., Leone Baritiu negutiatoriu si proprietariu 1 fl., Iacobu Logosianu protop. in Turd'a 1 fl., Stefanu Manfi canonicu metrop. 1 fl., Ioane Antonelli vicariu in Fagarasiu 1 fl., Tamasiu capitanu supr. in Fagarasiu 1 fl., Ioane Rusu protopopulu Sibiuului 1 fl., Ioane Papiu docente prim. in Orlatu 1 fl.

Sum'a totale incursa la balu e 149 fl. 00 cr. din acésti'a subtragunduse spesele de 34 fl. 08 cr.

remane venitu curatu de 114 fl. 92 cr.

Ér' dintre membre ausolvitu **tacs'a anuale** urmatóriele dómne: An'a Vlassa 1 fl., Eleonor'a Solomonu 1 fl., Mari'a Pop'a Georgiu 1 fl., Iulian'a Balintu 1 fl., Mari'a Popu Ladislau 1 fl., Amali'a Crisanu 1 fl., Iulian'a Stragianu 1 fl., Mari'a Tipografu 1 fl., Mari'a Marinu 1 fl., An'a Siofanu 1 fl., Mari'a Ratiu 1 fl., An'a Fülepu 1 fl., An'a Gram'a 1 fl., Iulian'a Puianu 1 fl., An'a Fekete-Negrutiu 2 fl., Amali'a Moldovanu 1 fl., An'a Fagarasianu si Ludovic'a Bugneru 5 fl.

Sum'a totale incursa dela membre face 22 fl. v. a.

Ambe sumele, atatu cea incursa la balu, catu si cest'a de 22 fl. v. a. cá incassata dela membre vi se tramitu cu modest'a-mi rogare, se binevoliti a le admanuá on. comitetu alu reuniunei, pre care lu rogamu prin st. dvóstra, se binevoiésc'a a ne tramite cuientantia diferita pentru fiacare din ambe sumele admanuate.

Pre langa care sum a stim. dvóstre stimatória An'a Fekete-Negrutiu m/p., presiedent'a reuniunei filiale a fem. rom.

Autonomia ori anatomia?

Multu St. Dle Redactoru!

De si nu pre vedini de curundu prin foiele publice impartasiri despre cele template prin districtulu Naseudului, totusi se nu cugete cineva: ca dóra amu stagná cu totul; — ca-ce cele mai multe, din cate se facu pre aici, nu s'au prea datu publicitatei. — Cá ecsemplu voliu aduce de asta data numai cele pertractate mai de curundu in sinodulu vicariale tienutu in 16—17 Martiu 1870.

Acestu sinodu convocatu de rsm. d. vicariu Gregoriu Moisiu, in cause scolare, a luat mai antaniu la desbatere alegerea unui senatu scolasticu districtuale confesionale. Conclusulu in acestu ob-

iectu a fostu, ca dupace in districtulu Naseudului ecisiste de multu comitetulu funduriloru scolastice, care are chiaru acea sfera de activitate si drepturi, care ar' compete senatului scolasticu districtuale confesionale, sinodulu nu se aflá in pusetiune de a poté exercicitá drepturile, de a dóu'a instantia in cele scolastice, cum e in celealalte parti ale diecesei gr. cat. de Gherl'a, ci lasá pre comitetulu funduriloru scolastice districtuali, cá elu se si continue acele drepturi istorice recunoscute si de regimele de pana acum, si se fia atatu respundietoriu in cele scolastice, cá a dóu'a instantia, catu si obligatu de a satisface pe deplinu tuturoru recerentieru legiloru scolastice in organisarea scóleloru nóstre confesionali districtuali.

Alu doilea obiectu de pertractare fú: modulu, cum s'ar poté sustiené una preparandia confesionala pentru intrég'a diecesa a Gherlei, si efectulu fú: ca se conchise, cá pentru sustienerea preparandiei confesionali se se dè un u procentu din cele 5 procente destinate pre sém'a scolastica; cu acea adaugere: cá m. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a se denumésc'a una anumita comisiune, carea se administreze acesti bani amesuratu onoru statute stabilinde spre scopulu acest'a, carea totu una data se fia obligata a-si dá ratiuciniulu administrarei inaintea sinodulu diecesanu. Totu odata se pretende cá acea preparandia se se intocmésc'a asia, catu se nu i se póta imputá din vreuna parte, ca nu satisface pretensiuniloru legiloru scolastice. — Proiectulu maritului ordinariatu in asta privintia se rieptá cu totul (care ei fú cuprinsulu? — R.).

Se mai decise: cá inspectoriu scolasticu districtuale confesionale se faca pasii convenientiosii la m. ordinariatu gr. cat. de Gherl'a, pentru cá inspectorii scolastici de statu se-si traga informatiuni despre scólele nóstre confesionali dela inspectoriu scol. districtuale confesionale, ér' nu deadreptulu dela comune. — (Asta e autonomia ori anatomia confesionale! — R.)

Dupa acestea, la interpelari si propuneri din mai multe parti facia cu caus'a congresulu besericescu gr. cat. se stabilí, cá mai antaniu se se intrebe maritului ordinariatu gr. cat. de Gherl'a, si celu metropolitanu de Alb'a Iulia, déca e adevveratu ceea ce se scrie prin folie despre oprirea de a se tiené congresulu gr. cat. alu provinciei de Alb'a Iulia; si in casu, candu ar' fi adevveratu numai decatu se se faca pasii cuvenientiosii prin m. ordinariatu diecesanu si metropolitanu atatu la in. ministeriu catu si la Sacrisima Maiestate pentru de a nu fi impedecati in tienerea congresulu besericescu, dupa cum nu fú impedecata nici una confesiune, ma nici chiaru Judeii, si dupa cum cere si legea diu 1868 dupa autonomi'a confesiuniloru din Ungari'a si Transilvani'a.

E de insemnatu, ca scirea respandita prin folie despre oprirea congresulu a casionatu una amaratiune de sufletu in toti filii nostrii gr. cat.

Asemenea se decise, cá se se reinnoiésc'a petitiunea data Maiestatei Sale c. si r. pentru recastigarea dreptulu de a alege pre episcopulu fiitoriu diecesei gr. cat. de Gherl'a.

In urma determinanduse, cá de aici incolo in totu anulu se se tienea de dóue ori sinodu vicariale, — in dorire de a se organisá si sinodulu vicariale pre deplinu, se finira desbaterile, multuminduse Reverendisimulu Domnu vicariu pentru energi'a desvoltata si cu asta ocaziune in causele nóstre scolastice si besericesci. —

Naseudu 17 Martiu 1870. — u —

Cuventarea d. dep. Dr. Hodoslu

in siedinti'a din 14 Martiu.

Onorabila camera! Premitu inainte de tóte, ca nu vorbescu in numele nici unui clubu, ci voiú spune numai parerea mea in cestiunea, de care ne ocupamu (se audimu. Sgomotu).

Dóue motive me indémna a luá cuventulu (se audimu!).

Antaiu, vreu se constatu si se precisezu pusetiunea ce ocupu in facia cu obiectulu, despre care discutamu acum de vreo cateva dile.

A dóu'a, voiú face unele oserbatiuni la acele argumente ce, mai alesu din partea drépta, s'au adusu contra proiectulu de resolutiune; si, cu deosebire, voiú reflectá la cuventarea ce dlu Salamonu Gajzágo a tienutu, in dilele trecute, in acestu obiectu (se audimu!).

Ce se tienea de cea d'antaiu, la insu-si obiectulu proiectulu de resolutiune, pucine asiú avé de disu; ba ve potu spune, ca in meritulu obiectulu nu voiú dice nimicu. Pentru ca: séu votí adoptá, in totu casulu votulu meu pucinu séu nimicu

nu va ajutat, votulu meu nu va decide. Cu tóte acoste, déca totusi m'ati intrebá, ca adoptu eu a celu proiectu de resolutiune, séu nu lu adoptu? Ve respundu, ca lu adoptu séu nu lu adoptu (strigari: Cum?) dicu: lu adoptu si nu lu adoptu. Nu lu adoptu in form'a, in care propunetorii l'au depusu la buroulu camerei; dar' lu adoptu in form'a, in care l'a desvoltatu dlu Mauritiu Jókay. Vreu a dice, ca déca sub invalidi, veduvele si orfanii acestor'a se intielegu si prefectii si tribunii romani si preste totu, invalidii legiuniloru romane dela 1848 si 49, si veduvele si orfanii acelor'a — atunci dá, primescu proiectulu de resolutiune (sgomotu); déca inse, sub invalidi, veduvele si orfanii lorú, se intielegu numai honvedii si veduvele si orfanii acestor'a — atunci nu (mare sgomotu).

Dvóstra vedeti dara, cum voiú votá séu cum nu voiú votá eu in cestiunea ce ne ocupa (sgomotu. Se audimu).

Ce se tienea acum de dechiaratiunile ce s'au facutu din mai multe parti, si mai alesu de argumentele, cu cari s'a folositu d. Salamonu Gajzágo in cestiunea de facia, permiteti-mi, dloru, se constatezu dóue lucruri (se audimu).

Mai inainte de tóte trebuie se constatezu, ca cu honvedismulu séu cu cestiunea de a ajutorá din fondulu tierai pe invalidii honvodi, pe veduvele si orfanii lorú, dvóstra, maghiarii, faceti cestiune de nationalitate facia cu nemtii; asia dara vedeti, ca si dvóstra aveti cestiune de nationalitate facia cu germanismulu, precum noi, romanii si serbii si celealalte natiuni din tíera, avemu cestiune de nationalitate, nu inse numai facia cu germanismulu, ci si facia cu dvóstra, facia cu maghiarismulu (sgomotu); deosebirea este numai aceea, ca pusetiunea dvóstre este mai favorabile, mai comoda, fiinduca aveti puterea in mana in diosu, nu sciú déca aveti puterea in mana si in susu (impresiune), éra noi atatu in susu catu si in diosu n'avemu alta putere, decatu puterea morale, puterea eterna a dreptatii (sgomotu).

Adóu'a ce vreu a constata este (se audimu), ca acolo séu n'aveti alte argumente, séu nu vreti a spune argumentele cele adevverate, ci voiti a le ascunde, si voiti a votá séu a nu votá ceva, precum adica ve vine mai bine, acolo, dicu, ve folositu de argumentulu, ca ve provocati la sentiulu si la susceptibilitatea celoralalte natiuni din tíera (sgomotu). S'a intemplat si de alta data si mai alesu in sesiunea trecuta, candu, mi se pare, a fostu in desbateru chiaru acestu obiectu, care se discuta astadi.

Eu ve rogu, domniloru, se lasati si se nu intrebuintati asta maniera de argumentatiuni, pentru ca nu credu de o parte, ca ar' fi sincera, si de alta parte nu o intrebuintati acolo unde ar' trebui, si nici odata asia precum o cere gravitatea si seriozitatea lucrulu (sgomotu).

Domniloru, déca voiti dvóstra a votá proiectulu de resolutiune, placa-ve votati-lu; nu mai tieneti la sentiulu si susceptibilitatea celoralalte natiuni din tíera! nu ve faceti scopulu, ca ati vatamá interesele lorú! Déca ati votatu legea „uniunei“, déca ati votatu legea pentru nationalitati, — cari intr'adeveru vatamá interesele celoralalte natiuni din tíera; déca n'aveti votatu atate propuneri si emendamente, ce din partea nóstra s'au facutu chiaru in interesulu acestoru natiuni: atunci nu sciú pentru ce se nu votati proiectulu de resolutiune, care este in interesulu dvóstre?! (Sgomotu.)

Atunci candu ati votatu acele legi si candu n'ati votatu acele propuneri, atunci, dicu, nu v'ati folositu de argumentele ce intrebuintati acum. Astadi diceti, ca: cum s'ar poté pretinde cá la ajutorarea honvediloru, a veduveloru si orfaniloru lorú se contribue si aceia, contra caroru honvedii s'au luptatu? Dar', candu amu disu noi, ca pentru ce creati legi, cari, dupa parerea nóstra, vatamu interesele celoralalte natiuni din tíera? atunci n'ati luat in considerare acestu argumentu alu nostru, care dvóstra lu intrebuintati astadi. Cum? Astfelu se potu schimbá ómenii, candu faptele, giurstarile nu s'au schimbatu, candu ele suntu acelesi? Astfelu admiteti acelasu argumentu unde ve vine bine, si nu lu admiteti unde nóe ne vine bine? (Sgomotu.)

Dlu Pulszky a disu mai alalta eri, ca la an. 1848 ati vatamatu interesele; ati vatamatu interese in susu si in diosu, in Vien'a si aici. Éra dlu Salamonu Gajzágo a disu in cuventarea sa, ca legile din 1848, nu dice cu cale séu fara cale, dar' in fapta au vatamatu interesele nationalitatiloru. Cu bucuria primescu acésta marturisire a prelaudatiloru doi domni condeputati.

Se-mi fia inase permisu a intrebá aici pe dlu Pulszky, ca, dupace interesele vatamate cu Vien'a

le ati vindecatu acum, v'ati cugetatu ore a vindeca si interesele ce s'au vatamatu in diosu? Si credeti, ca pe calea pe care mergeti le veti poté ore vindeca?

Éra ce se tiene de dlu Gajzágo, care a disu si aceea, ca resbelulu din 1848 n'a fostu resbelu de nationalitate, se-mi fia permisu a intrebá, ca pentru ce s'a luptatu maghiarii la an. 1849? Au nu pentru conservarea nationalitatii loru? De altminter, eu nu cautu pentru ce s'au luptatu maghiarii la an. 1849; eu amu se ve spunu numai, ca romanii la anul acél'a nu s'au luptatu pentru alta decatu pentru limba si nationalitate (sgomotu). Si fiinduca amu auditu dicunduse si se dice pe tota diu'a, ca romanii la an. 1848 au fostu instrumentele reactiunei si camarilei, fia-mi ertatu aici a respinge cu tota seriozitatea acésta insinuatiune si calumnia; si, totuodată, permiteti-mi a ve spune, pentru ce s'au luptatu romanii cu arm'a in mana la an. 1848 si 49? (se audimu! Sgomotu.)

Domniloru, (se audimu!) despre romanii a insemnatu istoria pentru ce s'au luptatu ei. Istoria dice: non tantum pro vitae quam pro lingvae incolumitate certabant. Eca criteriulu luptei romaniloru si la anii 1848 si 49.

Domniloru, dvóstra sciti, ca romanii in Transilvania inainte de an. 1437 au avutu drepturi politice si civili asemenea cu ceilalti locuitori ai tie-rei, cu ungro-secuili si cu sasii. La acestu anu s'a incheiatu uniunea fatale intre unguri, secui si sasi; dupa acésta uniune, romanii au fostu eschisi dela tóte drepturile nu numai publico-politice ci si civili. Dupa aceea au venitu „aprobatæ et compilatæ constitutiones“ si alte legi, prin cari romanii s'au degradatu la natiune tolerata in tíera usque ad beneplacitum principis et regnicolarum. Dupa aceea au venitu legile pentru limb'a maghiara, legile de desnacionalizare pentru romanii, prin cari limb'a maghiara se introducea in tóte scólele, in tóte instituttele, pana si in besericile romane, pana si in colib'a celui mai din urma romanu. Dupa aceea a venitu legea uniunei dela an. 1848, prin care maghiarii au renunciatu si la autonomi'a si la independenti'a Transilvaniei (sgomotu).

Romanii, domniloru, n'au potutu se fia indiferenti la tóte aceste; ei au reclamatu in contra a tóte aceste uniuni, aceste aprobate si compilate constitutiuni, in contra acestoru legi si si renunciar; asia, mai alesu la an. 1791 si la an. 1834, ei au reclamatu la dieta si la tron, cá se se reabiliteze in drepturile loru politice si nationali, éra la anul 1848 au renouitu cu tota solemnitatea aceste reclamatii si au reclamatu si in contra uniunei de atunci (sgomotu mare).

Candu apoi au vediu romanii, ca maghiarii au luat arme, pentru esecutarea aceluor legi, si inca si-au luat refugiulu la arma (sgomotu mare), si si-au aperatu patri'a, limb'a si nationalitatea, s'au luptatu pentru recunoscerea si asigurarea drepturilor loru politice si nationali (sgomotu totu mai mare).

Eca, domniloru, geneza si ratiunea luptei armate a romaniloru in 1848 si 49. Lucru naturalu apoi, ca vedindu tronulu in periclu, s'au luptatu si pentru tron.

Presiedintele: Trebuie se observu dlui oratore, ca aceste nu se tienu de lucru, si lu rogu a remané la obiectu.

Ios. Hodosiu: Dle presiedinte, eu credu, ca sum in obiecte. S'a disu, ca romanii la an. 1848 au fostu instrumentele reactiunei si camarilei; eu amu trebuitu se le aratu, ca acésta nu este adevératu. Ca-ci, domniloru, déca ar' fi fostu romanii instrumentele reactiunei, atunci nu i ar' fi desarmatu si pe ei la Blasiu, precum i a desarmatu pe maghiarii la Siri'a (sgomotu). De altminter pucine mai amu de disu.

Dlu Gajzágo a disu, ca legile dela an. 1848 au vatamatu in fapta interesele nationalitatiloru. Déca asi dice eu acésta, ati dice, ca agitez; in gur'a dlui Gajzágo nu este agitatiune; ba nu este agitatiune dela dlu Gajzágo nici aceea, ca, precum amu auditu, vre se-si traduca cuventarea in tóte limbele si a o promulgá intre poporu (Gajzágo face semne de negatiune). Mi pare bine, ca dlu Gajzágo néga acésta; dar' nu néga, ca déca asi dice eu aceea ce dice domni'a-lui, eu asi fi unu agitoru (ilaritate).

Domniloru, cu tóte, ca dorescu, ca se uitamu multe si de o parte si de alt'a, totusi asi mi se pare, ca nici acolo nici aici n'amu potutu se uitamu inca tóte: ba se vede, ca dvóstra ati invetiatu bine „tiene minte“ -le romaniloru. Dar' déca l'ati invetiatu bine, apoi noi lu avemu dreptu ereditate dela stramosii nostri romanii. Salustiu, in Iugurtha, dice: „Senatus et populus romanus injuriae et be-

neficii memor esse solet“. Lasu, se judecati dvóstra, déca aceea ce urmati, aceea ce faceti, este beneficiu séu injuria! (Sgomotu.) Amu disu. „Fed.“

Dela diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 21 Martiu Jókay interpeléza pentru ce se supunu peile si lana nelucrata, importata in Pest'a, la cercetarea comisiunei sanitaria si pentru testimoniulu sanitariu de ce se ceru 2 fl. — Apoi se votéza unele posturi pentru cancelari'a curtii; pentru cuot'a datorieloru de statu: 32 mil. 723.200 si pentru datori'a desarcinarii pamentulu 15,447.500; partea din datoriele comune a Ungariei pe 1870 e 23,837.909 fl., adica 21,925.204 fl., ordinariu si esttraordinariu: 1,912.705 fl. — Dupa o discussiune sgomotósa despre vorbirea lui Beust la desbaterea adresei, cumca cá ministru de esterne trebuie se influentieze asupra incurcaturilor interne ale imperiului, incidentu relevatu de Várady, se trece la ordinea dilei. Se mai preliminéza pentru camera 500.000 fl. —

Vien'a 22 Martiu. (Crisa ministeriale. — Franci'a si Rom'a.) Cea mai importanta noutate, ce ve potu impartasi, este totala disolutiune, de care este cuprinsu ministeriulu cislaitanu. Suntu mai multe dile, de candu s'au aratat simptome, cari indreptatiau a conchide, ca dilele ministeriului Giskra-Herbst suntu numerate. Chiaru in sirurile ablegatiloru senatulu imperiale, intre amicii lui Giskra, se vorbea, ca caderea lui Giskra e inevitabile si acésta cu atatu mai multu, cu catu Giskra chiaru in cestiuni cardinali, cari tindu a asigurá realizarea constitutiunei si triumfulu partitei decembriste, nu mai póte contá pre sprijinulu unei maioritati imposable in senatulu imperiale, ba nici chiaru pre cei mai devotati amici ai constitutiunei decembriste, cari — nu de multu — l'au sustientu pre sediulu ministeriale. Astadi crisea este perfecta; situatiunea incepe a se limpedi. Giskra -si dede eri demisiunea. Caus'a demisionarii este proiectulu despre alegerea directa in senatulu imperiale. A fostu unu lucru greu pentru Giskra a strabate cu proiectulu in consiliulu ministeriale. Se dice, ca Herbst si Stremayr si ar' fi espusu parerile loru intr'unu modu cu totul contrariu lui Giskra, dechiarandu, ca senatulu imperiale nu este competent, a decide unilateralmente in acésta privintia. Cu tóte acestea in consiliulu ministeriale, care avu locu Sambata sub presidiulu Mai. Sale, toti ministrii se unira si s'au dechiaratu solidari pentru proiectu. Mai. Sa inse dechiaru, ca de si recunósce principiulu alegieriloru directe, si necesitatea de a se intari senatulu imperiale, totusi desbaterile nu l'au convinsu, ca in proiectulu de facia s'au espusu si parerile adevérate si form'a adevérata, de alu pune in pracsu. Cu aceste Mai. Sa inchise siedinti'a si proiectulu a caditu.

Dominec'a, in urm'a acestui incidinte neprevédutu, ministrii tienura conferintie, despre cari ministrulu pres. Hasner facu reportu Mai. Sale luni. Totu luni min. Giskra ceru audientia la Mai. Sa imperatorele, pentru a-si dá demisiunea; imperatorele si rezervá hotarirea definitiva si insarciná pre Giskra a duce mai incolo agendele resortulu seu, pana la finea sesiunei senatulu imperiale, care nu va durá decatu pana catra Pesci.

Astfelu descriu foile independente starea lucrulu, pre candu oficiósele voiescu mortisiu a negá, ca min. Giskra si ar' fi datu demisiunea, nepotendu negá, ca diferentiele intre membrii cabinetulu suntu atatu de acute si marcate, incatu una totala desolutiune a cabinetulu trebuie se erumpa. Fiacare organu se încerca a spelá persón'a, in a careia sibiutu sta, si a aruncá vin'a asupra celeilalte, cu care nu are angagementu. Luni séra Mai. Sa plecá la Pest'a. —

Telegramele din Parisu anuncia, ca pap'a se ar' fi dechiaratu categorice, ca nu recunósce dreptulu poteriloru, de a se representá prin soli in conciliu. In conformitate cu acésta scire se afirma, ca din partea Romei se ar' fi datu unu respunsu negativu la not'a min. Daru. In urm'a acestui respunsu Franci'a si va rechiamá solulu din Rom'a; ér' ce se tiene de retragerea trupeloru francese din statulu papale, acésta remane afara de orice combinatiune politica. Franci'a nu -si retrage trupele sale. — p . . .

Vien'a 25 Martiu. Cu dóue luni inainte de acésta, noulu cabinetu a dechiaratu in una siedintia a consiliulu ministeriale: „noi toti suțtemu

un'a“. Incatu a ecistatu acésta „unitate a convingeriloru“ eventualitatile din urma a documentatu-o in modulu celu mai pregnant, prin retragerea lui Giskra, care este faptu constatatu. Pentru Giskra a fostu una imposibilitate a mai remané intr'unu cabinetu, in care avea unu rivalu de calibrulu lui Herbst. Amicii sistemulu de suprematia germana adevératu, ca se încerca a demustrá pana ad absurdum, ca retragerea lui Giskra este una perdere irreparabile atatu pentru cabinetu catu si facia cu parlamentulu, care are lipsa de reforme; inse interesele germane nu suntu totuodată si interesele Austriei, nici se potu identificá cu Austri'a. Caderea lui Giskra, dupa cum dice unu organu, au statu scrisa pre stele din momentulu acél'a, in care Giskra s'a intrepusu cu tóta influenti'a, pentru a strabate in senatulu imperiale cu legea de aperare, cu starea exceptionale in Boemi'a si alte fructe analóge ale erei liberale.

Nemicu nu caracteriséza mai plausibile situatiunea politica in Cislaitania, decatu insu-si confesiunea unei fóie, care sustiene, „ca sub man'a ministeriului Herbst greutatile si confusiunile voru cresce si se voru inmultí astfelu, incatu ne vomu tiené fericiti, déca se va afla cineva, care celu pucinu se mentuie statulu“. Intielegemu tendinti'a de a glorificá pre Giskra; nu potemu inse admite, cumca Giskra, acestu mentore alu statulu austriacu — dupa conceptulu germanu — ar' fi fostu omulu, care se mantuia nai'a de naufragiulu, ce necontenitu o amenintia; nu Giskra nici colegii lui, cari calcandu drepturile nationalitatiloru, au subscriu famosulu „testamentu politicu“, care se numesce si memorandulu maioritatiei ministeriale. Cu inangurarea sistemii dualistice, a carei consecutie astadi ne lovescu, nu numai s'au satisfacutu unitatea statulu in fapta, dar' s'au creatu una situatiune, care, prin procederea unilaterale a partiloru domnitórie, prin tendintie separatistice-egemonistice de una parte si de alt'a, au ingreunatu multu scopulu statulu; de aceea este una urmare naturale, déca pentru regimele si parlamentele din Austri'a maioritaea populatiunei nu are anima. Pana atunci dar', pana candu politic'a periculósa de astadi nu se va inlocuí prin alt'a favorabile popóreloru basata pre principiulu nationalitatiei, pana atunci confusiunile voru cresce, pasiunile politice voru tinde totu mai multu la estremu si Austri'a, pre care toti suntemu gelosi a o vedé fericita, merge spre ruinarea ei.

Ve amu incunoscintiatu de timpuriu despre eventual'a erumpere a crisei, care a si urmatu. In 22 l. c. demisiunea lui Giskra. Elu remane inca in cabinetu, pana la inchiderea sesiunei parlamentare, care va urmá inainte de dominec'a flori-loru, care cade in 9 Aprile. In dilele din urma au petrunsu in publicu mai multe liste ministeriale; s'au vorbitu despre compunerea unui ministeriu din tóte partitele politice; se dicea chiaru ca Beust va intrá in cabinetu si va transpune afacerile esterne lui Trautmansdorff, din care cauza se ar' fi incredintiatu una persóna cu misiunea de a'lu indupleca se primésca acestu postu. Aceste combinatiuni fara indoie'la contieniu multa fantasia, precum productulu fantasiei suntu si asertiuniile foiloru publice vieneze, ca clic'a feudale boema, luandu cunoscintia despre caderea lui Giskra, ar' fi tienendu conferintie, la care ar' fi participatu si Rieger pentru a se consultá, despre pasii ce ar' fi de intreprinsu. Dintre tóte inse, cate se au vorbitu in dilele din urma, multimea sustiene, ca intregu cabinetulu lui Hasner nu e capace de víetia si mai curundu séu mai tardiu, va trebúf se cada.

Scirile mai nóue din Rom'a afirma, ca papa a prolungitu cu 8 dile terminulu, care de antaiu a fostu ficsatu pre 18 l. c., pentrucá prelatii se -si insinue contra-observarile loru la schema despre eclesia; afara de aceea discussiunea publica a acestei scheme se dice, ca s'au amanatu pana in Maiu la insusi dorinti'a papei. Caus'a acestoru decisiuni se atribue pretensiuniloru franceze. Respunsulu negativu la not'a lui Daru a surprinsu multu in Parisu; si una telegrama de eri din Parisu aduse fama, ca regimulu francesu are de cugetu a-si retrage corpulu de ocupatiune din statulu papale; ceea ce este inca de asteptatu. — p . . .

Cronica esterna.

ROMANIA. Conformu cu apromisiunile, ce le dede d. min. de resbelu, G. Manu in camer'a legislativa, la desbaterea despre organizarea militianiloru, a si facutu antaiulu pasiu spre a incepe instructiunea militaria a militianiloru in tóta tíera. — Respectiv'a decisiune suna asia:

„Avendu in vedere art. 72 din regulamentul militiilor, inseratu in „Monitoriu oficial“ Nr. 23 si alu „Óstei“ Nr. 4, relativu la eșcercitiu militianilor in interiorulu comunei, decide următoriele:

In fiacare Dumineca séu di de serbatória, cu începere dela 1 Aprile, comandantii de compania ai militiilor, conformanduse regulamentulu citatu, voru concentra pe toti militianii din raionulu companiei lor in interiorulu comunei la o localitate desemnata odata pentru totdeun'a de autoritatea comunala.

Odata militianii concentrati, comandantii de companii voru pasí imediatu la impartirea lor pe sectii si escuade, încependu cu densii instructi'a militaria fara arme, adica partea I-ii din scól'a soldatului.

Decamdata acésta instructia se va face in comunele rurale, prin ingrigirea comandantiloru de companii cu cadrele companiei avendu de ajutorie ómenii trecuti in reserva si alegunduse din cei mai buni si cu preferintia sergenti si caporali, cari voru luá si sarcin'a de siefi ai sectiiloru si escuadeloru pe timpul instructiei. In comunele urbane unde se va fi aflandu garnisóne de trupe militare, comandantii de companii, pe langa ajutoriulu ce va avé cu ómenii din cadrulu companiiloru si a celoru din reserva, voru midiuloci prin calea ierarhica a cere instructori dela trupele de linie, dara acésta atunci candu militianii voru fi trecutu la manuirea armelor.

In orasiile Bucuresci, Iasi, Craiov'a, Galati, Ploiesci, Severinu, Giurgiu, Buzeu, Terguvistei, Focsiani si Brail'a, comandantii divisiloru teritoriale séu comandantii de piatia voru luá intielegere cu primariulu orasiulu pentru desemnarea localitatii, pentru eșcercitiu, si avendu in vedere marele numeru de militiani ce se afla in aceste localitati se va hotari de indata de catra acestea, in intielegere cu comandantulu de batalionu, instructori atatu de oficiri catu si de celelalte grade pentru instructiunea militianilor.

Mai incolo comandantulu companiei in comunele rurale si celu de batalionu in urbane voru ficsá órele de eșcercitiu militariu, care va fi uniformu, esplicandulise intregu regulamentul respectivu militariu sub respunderea comandantiloru Fminduse eșcercitiile fara arme indata se va procede la eșcercitiulu cu arme, dupa ordinulu, ce se va da. Despre progresu comandantii voru reportá in tóta lun'a in prima la ministeriu. Siefi de devisii teritoriale si subdivisii suntu chiamati a avé cea mai mare sollicitudine in privint'i'a acésta. Subscrisu e min. de resbelu G. Manu, Nr. 22, Martiu 7. —

Rom'a. SS. Pap'a a ordinatu rogatiuni pentru 18 si 19, candu se va discutá dogm'a (infalibilitatii). Numai ce vei vedé, ca episcopii oponenti voru croi la beserice nationale, déca se va primi infalibilitatea, care va trage dupa sene si absolutismulu civile. —

Post'a nóua. In procesulu lui Petru Bonaparte mai multi martori au marturisu, ca Noir ar' fi palmuitu pe principele. Fonvielle acum néga. Sentint'i'a, se crede, ca va fi numai ecsilare pe vreo cativa ani. — Ministrulu Daru indrépta o nota la conciliulu din Rom'a. De ce? „Ut aliquid fecisse videatur.“ Tóta Europ'a geme in ajunulu evenimentelor, ce potu se ésa din situatiunea de facia. — „Adeverulu“ diurnalulu in Romani'a reesí in Craiov'a, in Nr. primu sub titlu: „Republica“; — dar' in Nr. 2 etc. ér' lu vedemu cu titlulu „Adeverulu“, dicundu, ca n'a renegatu dela principia prin schimbare. —

Varietati.

— Duminec'a in 15/27 Martiu avuramu ér' o séra placuta, petrecuta in elementulu nostru. Reuniunea rom. de gimnastica din Brasiovu a tienutu convenirile colegiali in salonulu otelului „Nr. I.“. Urmatóri'a programa fú eșcercutata intre aplausele publicului:

1. „Trandafirulu“ de Reichart. Solo pentru soprano cu coru pe dame si barbati, insocitu de instrumente.

2. Cuartet-Solo de Kücken. Eșcercutatu de barbati.

3. „Cavaleriulu din Rom'a“, balada istorica de At. M. Marienescu. Declamatiune.

4. „Don Pasquale“ de Donicetti. Duetu pentru soprano si tenoru.

5. Duetu din operet'a „Matrosii“ de Zaytz, eșcercutatu de dame.

6. „Cantece romanesci“, arangiate de Silber-nagel; eșcercutate de dóue violoncele si insocite de piano.

7. Duetu din oper'a „Romeo si Iuli'a“.

8. „O proba de cantari“. Solo cu coru, eșcercutatu de barbati. —

— Seriósa provocare! Protopopii si vicariatulu de rel. gr. cat. din comitatulu Hunedórei in interesulu relegiunii si alu sacrei antice si inviolabile constitutiune besericesci, se provóca, a-si da la publicitate agendele sinodali tractuale, si pasii facuti, cá se ne scimu informa. —

Totu asemenea s'ar cuveni si dela parentii din Banatu, cari se tienu de dieces'a Lugosiului — pe cari ii cunoșcemu numai din Schematismu.

Fiiulu poporului.

— Lui „M. P.“ i se telegraféza din Pest'a, cumca abdicarea lui Mikó si Hollán e lucru decisu. Dela Vien'a i se comunica, ca renumitul deputatu Schindler in parlamentulu austriacu, cu ocasiunea desbaterei bugetului, a luat la resperu pe Ungari'a dicundu, ca apasa nationalitatile, ceea ce dovedesce incorporarea Ardélului si neincetatele tanguiri ale romaniloru, serbiloru, nemtiloru si slavaciloru si ca in diet'a Ungariei nu se afla reprezentati 2 milióne romani (respectiva cuventare amu dori se ni se tramita intréga dupa stenografia). —

Ce si cum a disu Schindler inea n'amu pututu afla; inse cumca sangele nu se face apa, a doveditu si fratele nostru bucovineanu d. Andrie-viciu in senatulu imperialu siedinti'a din 22, candu apará in contra asertiunii meschine a unui polonu adeverat'a stare a nedreptatirei romaniloru din partea natiunii maghiare despre ceea ce vomu refera. —

— Balulu din 21 Februariu a Reuniunii femeiloru romane in Iasi, a decursu cá totdeun'a, fórte vesel; a fostu splendidu si norocosu; s'au incassatu 2899 lei, ér' din loteria au incursu 1163 lei 16 parale. Orologiulu de dama, insestratu cu diamante, l'a castigatu dn'a Aglae Tacu. Cu acést'a se sfirsi petrecerea carnevalului; si noi felicitamu pe onor. Reuniune pentru frumósele serate ce a procuratu publicului acestei urbe. Audimu, ca pe la midiuloculu postului, totu onor. Reuniune va mai arangea inea o serata dantiutória. Negresitu va fi binevenita. — „Cur.“

— Prim'a societate c. r. priv. de navigare cu vapóre pe Dunare deschise navigatiunea vapóreloru de pasageri cu începere dela 9 Martiu stilu nou, pana la alte dispositiuni asia:

In diosu: Dela Pest'a la Orsiov'a, Galati si Constantinopole: Mercurea la 7 óre de diminétia.

Dela Semlin-Belgradu la Orsiov'a: Luni, Mercuri si Joi diminétia.

Dela Orsiov'a la Giurgiu si Galati: Vineri, Marti si Joi la amédi.

Dela Giurgiu la Galati: Sambata, Mercuri si Vineri, la 3 óre dupa amédi.

In susu: Dela Galati la Giurgiu, Orsiov'a, Baziasiu si Pest'a: Luni, Vineri si Dumineca diminétia.

Dela Giurgiu la Baziasiu, Belgradu-Semlinu si Pest'a: Marti, Sambata si Luni la amédi.

Dela Orsiov'a la Baziasiu, Belgradu-Semlinu si Pest'a: Vineri, Marti si Joi diminétia.

Nr. 809—1870.

1—3

Concursu.

Pentru suplenirea posturiloru de notari comunali devenite vacanti in urmatórielle statiuni se eșcric concursu pana la 30 Aprile 1870, si adica:

1. Notariatulu Cartisiororu pentru Cartisior'a oprana si strezana apoi Arpasiulu superióre cu salariu in bani 240 fl. si cortelu liberu in cartisior'a strezana cá statiune.

2. Notariatulu Sascioriloru impreunatu cu comunele Netotu, Sevestrenii, Iasii si Urezulu cu salariu in bani 300 fl. v. a. si cortelu liberu dela comunitatea statiunaria.

3. Notariatulu Iileniloru cuprindiendu inea comunele Riusiorulu, Ersenii si Marginenii cu salariu in parati 300 fl. si cortelu liberu in statiune.

Concerentii la este posturi voru asterne suplicele scrise de propri'a mana la oficiolatul distriktuale in Fagarasiu pana la terminulu de susu, si voru documentá moralitatea, studiale, praes'a si cunoșcint'i'a limbelor patriotice, apoi voru aratá etatea si comoratiunea, precum si déca suntu aplecati a primí in casu postulu celu mai pucinu salarisatu nealegunduse aire.

Juristii si maturisatii suntu scutiti de eșcaminu, éra alti concurenti se voru eșcaminá prin una comisiune distriktuale pana a nu intrá in postu.

Din siedinti'a oficiolatul distriktuale.

Fagarasiu 23 Martiu 1870.

Dragosianu m/p.,
v.-capitanu.

Publicatiunea

ministeriulu finantiloru din Romani'a.

Pentru darea in antreprisa a charthiei necesaria diverseloru servitii ale ministeriulu de finantie din Romani'a s'a publicatu licitatiunea in diu'a de 4 Aprile st. v., care are a se tiené la ministeriu, si spre sciint'i'a inse si a dloru fabricanti de charthia din Transilvani'a, cari voru voi a se insarciná cu acésta intreprendere, subsemnatulu publica despre acésta, si prin diurnalele romane din acésta localitate, cu invitatiune, ca despre cuantitate, formatu si conditiuni se póte luá informatii din „Monitoriu oficiale“ alu statulu Nr. 24 din anululu curentu.

Ministru finantiloru I. A. Cantacuzino.

Directoru domeniiloru G. Gavrilu.

Nr. 8840, 1870 Martiu 9/21.

1—3

A. Schwarze et Bartha, plati'a Nr. 16,

recomenda cumparatoriloru (musteriiloru) sei si onoratului publicu

materie de primavéra

de cele mai nóue din laintru si din tieri straine, intr'o cuantitate avuta, pe alesu, cu pretiurile cele mai moderate.

Pentru pregatirea si efectuarea solida si curenada a totu feliulu de vesmente de specialitatea croitoriei se va purta, cá si pana acuma, cea mai mare grigia. 1—6

In contra orce tuse invecchita, regusiala, indlegmare, dureri de peptu, dureri de gutu si tuse mageresca prin partile sale constitutive, care nu le mai cuprinde altu syrupu, midiulocu celu mai siguru e

Syrupulu albu de peptu de plante

de

Dr. med. Hoffmann.

Pentru Brasiovu tiene depositu in sticle á 2 fl. si 50 cr. d. I. B. Popoviciu, la „canele albu“. 3

CURSURILE

la bursa in 29 Mart. 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 85 1/2 cr. v. a.
Augsburg	—	—	121 „ 25 „
London	—	—	124 „ 15 „
Impromutulu nationalu	—	—	61 „ 35 „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	71 „ 20 „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	79 „ 25 „
„ „ temesiane	—	—	77 „ 50 „
„ „ transilvane	—	—	75 „ 25 „
„ „ croato-slav.	—	—	83 „ 50 „
Actiile bancului	—	—	725 „ — „
„ creditului	—	—	288 „ 70 „